

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

д.т.н., проф. О.О. Новомлинець

« ____ » _____ 2026 р.

ПРОГРАМА

вступних випробувань

за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

за спеціальністю D3 «Менеджмент»

(освітньо-професійна програма «Управління персоналом та економіка праці»)

на базі освітнього ступеня «бакалавр», або освітньо-кваліфікаційного рівня

«спеціаліст», або ступеня вищої освіти «магістр»

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні кафедри управління

персоналом та бізнес-технологій

Протокол № 3

від 18 березня 2026 р.

ЗМІСТ

1. Мета вступного випробування	3
2. Характеристика змісту програми	3
3. Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів	5
4. Порядок проведення вступного випробування	6
5. Структура екзаменаційного білета	6
6. Критерії оцінювання вступного випробування	6
7. Рекомендована література	7

1. Мета вступного випробування

Мета вступного випробування – з'ясування рівня знань та вмінь, необхідних абітурієнтам для опанування ними програми магістра за відповідною освітньою програмою та проходження конкурсу.

Завданням вступного випробування є: оцінка теоретичної підготовки абітурієнтів з дисциплін циклу загальної підготовки та професійної фахової підготовки бакалавра; виявлення рівня та глибини практичних умінь та навичок; визначення здатності до застосування набутих знань, умінь і навичок під час розв'язання практичних ситуацій.

2. Характеристика змісту програми

Програма фахового випробування охоплює коло питань, які в сукупності характеризують вимоги до знань і вмінь особи, що бажає навчатися у Національному університеті «Чернігівська політехніка» з метою одержання другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D3 «Менеджмент» (освітньо-професійна програма «Управління персоналом та економіка праці»).

Орієнтовний перелік питань для підготовки:

1. Основні поняття: керівник, лідер, влада.
2. Стилi керівництва.
3. Ефективність менеджменту.
4. Адміністративні методи менеджменту.
5. Соціально-психологічні методи менеджменту.
6. Визначення місії і цілей фірми.
7. Планування як функція менеджменту.
8. Комунікації і комунікаційний процес у менеджменті.
9. Соціально-психологічні методи менеджменту.
10. Особливості побудови організаційних структур управління.
11. Населення як основа трудових ресурсів та одним із головних індикаторів соціально-економічного та екологічного розвитку держави.
12. Типи відтворення населення: розширене, просте, звужене.
13. Природний та механічний рух населення.
14. Соціально-економічна суть міграції.
15. Трудовий потенціал суспільства, організації та трудовий потенціал особи.
16. Характеристика трудових ресурсів України та їх прогнозування.
17. Конкурентоспроможність робочої сили та чинники, що її визначають.
18. Організація підготовки та підвищення кваліфікації кадрів.
19. Заробітна плата як основна форма трудових доходів, її сутність, функції і принципи.
20. Вартість робочої сили.
21. Ринок праці, його функції, типи, кон'юнктура.
22. Визначення зайнятості населення, її види та форми.

23. Державна політика зайнятості, її зміст, принципи, методи реалізації.
24. Безробіття населення, його види та методи розрахунку.
25. Соціальне партнерство.
26. Продуктивність та ефективність праці.
27. Планування праці.
28. Сутність, завдання та реалізація соціальної політики в Україні.
29. Міжнародна організація праці. Конвенції і рекомендації МОП з питань використання трудових ресурсів і соціального захисту населення.
30. Становлення та розвиток наукової організації праці
31. Поняття економічної та соціальної ефективності вдосконалення організації праці.
32. Поділ праці на підприємстві: технологічний, функціональний та кваліфікаційний.
33. Форми і значення кооперації праці на підприємстві.
34. Поняття робочого місця, робочої зони. Класифікація робочих місць та особливості їх організації.
35. Сутність та значення колективної форми організації праці.
36. Поняття умов праці та чинники, які їх формують. Класифікація умов праці.
37. Режими праці та відпочинку, їх основні типи, сутність та значення для підвищення ефективності праці.
38. Правові та нормативні документи, що регулюють режими праці та відпочинку на підприємстві.
39. Суть і завдання професійної орієнтації в ринкових умовах. Складові профорієнтації та їх сутність.
40. Професійний відбір: сутність, типи і види професійного відбору.
41. Адаптація працівника: суть, методи, значення.
42. Дисципліна праці і її роль в організації трудових процесів.
43. Мотивація персоналу як складова організації праці. Складові мотивації трудової діяльності.
44. Сучасні форми і методи матеріального стимулювання персоналу.
45. Методи нематеріальної мотивації трудової діяльності.
46. Організація праці керівників, професіоналів, фахівців, технічних службовців.
47. Сутність і завдання планування, його місце в управлінні підприємством.
48. Мінімальна заробітна плата та її роль у формуванні політики оплати праці в організації.
49. Роль тарифної системи в плануванні та регулюванні заробітної плати.
50. Характеристика діючих форм і систем заробітної плати та умови їх застосування.
51. Моніторинг соціально-трудової сфери як інструмент регулювання й удосконалення соціально-трудових відносин.
52. Управління персоналом як специфічна функція менеджменту.

53. Кадрова політика та її типи: пасивна, реактивна, превентивна, активна, авантюристична. Відкрита і закрита кадрова політика.

54. Види стратегій управління персоналом: приймання на роботу; винагорода; можливість росту та індивідуального розвитку; розвиток компетенції; підвищення кваліфікації.

55. Формування колективу організації. Стадії та етапи розвитку трудового колективу.

56. Корпоративна культура управління персоналом. Етичні цінності корпоративної культури.

57. Соціально-психологічні особливості колективу як об'єкта управління.

58. Суть та стадії згуртованості колективу. Психологічна сумісність працівників в організаціях.

59. Сутність та значення соціального розвитку колективу

60. Роль менеджера в роботі з персоналом.

61. Вимоги до ділових, професійних та особистих рис менеджера служб персоналу.

62. Визначення поточної і довгострокової потреби в кадрах. Мета та завдання планування персоналу

63. Набір кадрів та його методи. Джерела зовнішнього і внутрішнього набору

64. Принципи відбору персоналу. Процес відбору кандидатів. Етапи відбору кадрів.

65. Методи початкового відбору: аналіз анкетних даних, тестування, експертиза, моделювання, співбесіда.

66. Суть професійного розвитку та завдання управління ним.

67. Планування і управління розвитком кар'єри

68. Поняття, функції та методики проведення атестації. Використання результатів атестації.

69. Політика вивільнення персоналу, орієнтована на баланс інтересів. Критерії вибору працівників, яких вивільнюють з виробничих причин.

70. Аналіз структури фонду робочого часу з метою виявлення резервів ефективного його використання.

71. Основні причини втрат робочого часу та шляхи їх скорочення.

72. Гнучкі режими праці, їх характеристика й умови застосування.

73. Суть і завдання оцінки персоналу.

74. Принципи та процедури проведення оцінки персоналу.

75. Ефективність роботи персоналу: сутність та підходи. Методика оцінки ефективності.

3. Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів

Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми магістра абітурієнти повинні мати базову вищу освіту за вказаним напрямом (диплом бакалавра або спеціаліста) та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі економічних наук. Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою.

Відбір здобувачів вищої освіти для зарахування здійснюється на конкурсній основі.

4. Порядок проведення вступного випробування

Вступні випробування охоплюють фахові дисципліни, які передбачені навчальними планами другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Управління персоналом та економіка праці» та складаються із тестових завдань з наступних дисциплін: «Менеджмент», «Організація праці», «Економіка праці та соціально-трудова відносини», «Управління персоналом». Вступні випробування проводяться у вигляді письмового іспиту.

Конкурсний відбір проводиться згідно конкурсного бала, який обчислюється шляхом додавання результату фахового випробування, середнього бала документа (додатка до диплому бакалавра) про базову вищу освіту та результатів зовнішнього незалежного оцінювання з іноземної мови.

Середній бал диплому та конкурсний бал обчислюється згідно з порядком, визначеним правилами прийому та вноситься до Єдиної бази.

5. Структура екзаменаційного білета

Завдання для вступного випробування за другим (магістерським) рівнем вищої освіти на основі відповідного ступеня вищої освіти «бакалавр» або «спеціаліст» включає:

- номер білету;
- 40 тестових завдань за освітньою програмою «Управління персоналом та економіка праці» (по 5 балів кожне);
- шкала оцінювання за 200 бальною шкалою.

6. Критерії оцінювання вступного випробування

За результатами вступного випробування проводиться оцінка рівня фахових знань за наступними критеріями:

Завдання	Бали
Тестові завдання з дисципліни «Менеджмент»	50 балів
Тестові завдання з дисципліни «Організація праці»	50 балів
Тестові завдання з дисципліни «Економіка праці та соціально-трудова відносини»	50 балів
Тестові завдання з дисципліни «Управління персоналом»	50 балів
Максимальна кількість балів 200	

7. Рекомендована література

1. Зайченко О. І., Кузнецова В. І. Управління людськими ресурсами: навч. пос. / за наук. ред. О. І. Зайченко. Івано-Франківськ, «Лілея-НВ», 2015. 232 с.
2. Економіка праці : навчальний посібник [електронний ресурс] / за заг. ред. Г. В. Назарової. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 330 с.
3. Економіка праці та соціально-трудова відносини: навч. посіб. / О.В.Безпалько та ін.; за заг. ред. О. В. Безпалько. К.: Кафедра, 2020. 310 с.
4. Калина, А. В. Організація та нормування праці на виробництві: навч. посіб. К.: ДП “Вид. дім “Персонал”, 2015. 476 с.
5. Комарницький І. М. Економіка праці та соціально-трудова відносини: підручник / І.М. Комарницький, Г. О. Комарницька. Хмельницький: ФОП Цюпак А. А., 2016. 424 с.
6. Кравець І. М. Управління трудовим потенціалом: навч. посіб. Хмельницький: Цюпак, 2015. 421 с.
7. Кузнецова Т.В. Управління потенціалом підприємства: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2016. 195 с.
8. Менеджмент: навчальний посібник / С.І. Михайлов, Т.І. Балановська, О.В. Новак, О.П. Гоголю та ін. / За ред. С.І. Михайлова. К.: НУБіП України, 2013. 536 с.
9. Менеджмент: підручник / С.Ю. Бірюченко, К.О. Бужимська, І.В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с.
10. Менеджмент персоналу: навчальний посібник / Укл. О.В. Безпалько, А.Д. Бергер, Т.М. Березянюк, Ю.М. Гринюк, Д.Г. Грищенко, О.І. Драган, А.С. Зеніна-Біліченко, Л.М. Мазник, Л.І. Тертична, О.М. Соломка, О.А. Чигриниць [За. заг. ред. О.І. Драган]. Київ: МПП «ЛИНО», 2022. 612 с.
11. Основи менеджменту: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2021. 166 с.
12. Управління персоналом: підручник / О. М. Шубалий, Н. Т. Рудь, А. І. Гордійчук, І. В. Шубала, М. І. Дзямулич, О. В. Потьомкіна, О. В. Середа; за заг. ред. О. М. Шубалого. Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2018. 404 с.
13. Управління персоналом [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Управління персоналом та економіка праці» / Л.С. Борданова, В.Е. Мельничук, Н.В. Рощина Н.В. Семенченко; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 103 с.
14. Чернявська О.В. Ринок праці: навч. посіб. 2-ге вид. перероб. та доп. К.: «Центр навчальної літератури», 2019. 522 с.